

ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНФОРМАТИКИ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Резюме

У статті обґрунтовано, що готовність майбутнього вчителя інформатики до професійної діяльності є складним утворенням, внутрішнім потенціалом і визначається інтересом до інформатичної освітньої галузі, а також є результатом здобуття кваліфікації, що проявляється в здатності компетентно виконувати посадові завдання та обов'язки, гнучко адаптуватися до динамічних умов праці, розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в закладах загальної середньої освіти. В описах здатності маємо на увазі «здатності до дії», як уміння ефективно використовувати сформовані компетентності під час проектування і відтворення професійних дій вчителя та навчально-пізнавальної діяльності учнів як на репродуктивному так і на творчому рівнях.

Акцентовано увагу на поєднанні компетентнісно-орієнтованої освіти із діяльнісним, особистісним та іншими науковими підходами, орієнтуючи професійну підготовку майбутніх учителів інформатики на результати навчання за відповідною освітньою програмою. Іншими умовами формування професійної готовності є: фундаменталізація освіти і її поєднання з практичною підготовкою; переосмислення змісту освіти на користь міжпредметної інтеграції знань; усвідомлення готовності і як передумови виконання професійної діяльності, і як результату цієї діяльності. З'ясовано зміст мотиваційного, когнітивного, операційного, особистісного, рефлексивного компонентів готовності студентів до педагогічної діяльності на мотиваційно-орієнтаційному, когнітивно-діяльнісному, практико-рефлексивному етапах. Наведено аналіз результатів опитування студентів щодо визначення власного рівня готовності до професійної діяльності, що свідчить про доцільність акцентування уваги на даному феномені у закладах вищої освіти і особливо під час вивчення дисциплін професійного циклу.

Ключові слова: *готовність до професійної діяльності; компетентний вчитель; майбутній вчитель інформатики.*

Вступ. Глобальні зміни в суспільстві знань модернізують освітню галузь за різними напрямками та вимагають мобільності, критичності та креативності від учителів і тому випускник закладу вищої освіти (ЗВО), який здобув кваліфікацію «вчитель інформатики» повинен бути компетентним, засвоюючи такі професійні ролі як методист, дослідник, інноватор, керівник, тьютор, коуч. За таких умов, процес навчання майбутніх учителів інформатики у ЗВО

повинен спиратися на формування у них готовності до професійної діяльності як вагомої складової здобуття кваліфікації «вчитель».

Метою статті є аналіз та уточнення поняття «готовність до професійної діяльності», опис етапів формування готовності майбутніх учителів інформатики у процесі їхньої професійної підготовки у ЗВО. Задля досягнення мети дослідження необхідно вирішити такі **завдання**: проаналізувати зміст та сутнісні характеристики професійної готовності здобувачів вищої освіти; уточнити основні компоненти готовності до професійної діяльності та описати етапи формування у студентів готовності під час навчання у ЗВО; окреслити потенціал і перспективи подальших досліджень сформульованої проблеми.

Методи та методики дослідження. Для вирішення поставлених завдань і досягнення мети наукової розвідки використано: аналіз та узагальнення – для критичного осмислення досліджуваної проблеми у навчально–методичних і довіднико–енциклопедичних джерелах; структурно–функціональний метод – для уточнення сутності та виокремлення структурних компонентів готовності майбутніх учителів інформатики до професійної діяльності; монографічний метод – для інтерпретації здобутих результатів у логічній єдності; системний метод – для визначення взаємозв'язку компонентів готовності вчителя інформатики до професійної діяльності в системі компетентностей.

Результати. Одним із чинників розв'язання окреслених вище завдань є компетентнісно–орієнтована освіта, яка спрямована на комплексне засвоєння знань і способів їх використання, а також на розвиток професійно значущих особистісних якостей, завдяки яким особистість успішно реалізує себе в різних галузях, набуває професійного досвіду і самостійності, стає мобільною й кваліфікованою. Зауважимо, що у сукупності своїх ідей компетентнісна парадигма поєднує основні положення акмеологічного, аксіологічного, інтегративного, діяльнісного, особистісного та інших наукових підходів, спонукає різноаспектно використовувати їхні особливості у професійній підготовці майбутніх учителів, орієнтуючи процес професійної підготовки на результати навчання за відповідною ОП, що сформовані у вигляді

компетентностей. Водночас компетентнісний підхід (К-підхід) не заперечує традиційного навчання, а модернізує його окремі акценти, наприклад:

- оновлює зміст системи професійної підготовки майбутніх учителів згідно державних стандартів і узгоджує цілі та результати навчання, які необхідно сформувати у здобувачів вищої освіти згідно ОП;
- формує діяльнісний компонент у співвіднесенні з результатами навчання та з урахуванням потреб динамічного ринку праці і збільшує частку міжпредметної й міжгалузевої інтеграції знань;
- налагоджує комунікацію між усіма суб'єктами освітнього процесу і бере до уваги вимоги суспільства та роботодавців до професійної підготовки конкурентоспроможних на сучасному ринку праці вчителів.

Поряд з К-підходом актуальною є фундаменталізація освіти, яка ознайомлює з фундаментальними теоріями інформатики і методики навчання інформатики, сприяє виробленню умінь успішно їх застосовувати під час організації освітнього процесу у ЗЗСО, а також під час розкриття здібностей учнів та задоволення їхніх навчально-пізнавальних потреб при вивченні шкільного курсу інформатики (ШКІ). Фундаментальна підготовка студентів спирається на наукові знання з теоретичних основ інформатики, мов програмування, технологій розробки програмного забезпечення, архітектури комп'ютерних систем, комп'ютерної графіки, операційних та інформаційних систем, систем штучного інтелекту та інших суміжних дисциплін. Слушним є зауваження В. В. Садової (2016) про те, що фундаментальність професійної підготовки студентів забезпечується не кількістю вивчених дисциплін, а шляхом глибокого науково-практичного занурення у контекст основоположних педагогічних теорій, особистісного сприйняття цінності цих теорій, усвідомлення методологічних положень, способів пізнання педагогічних явищ і змін педагогічної дійсності (Садова, 2016: 66).

За таких обставин доречним є коментар І. С. Войтовича (2013), про те, що необхідно переорієнтувати діяльність викладачів ЗВО «від інформаційної до організаційної, спрямованої на управління навчально-пізнавальною діяльністю студентів, у тому числі і самостійною, від загальнонаукової до професійно

орієнтованої методики навчання» (Войтович, 2013: 2). Таким чином, традиційна проблема вищої освіти – навчити студентів навчатись, знаходити можливості для саморозвитку, є однією з умов підготовки компетентних учителів. У полі зору повинна знаходитися готовність актуалізувати опрацьовані відомості та здобутий під час навчання досвід і самостійно їх використати під час виконання професійних обов'язків, а також визначити цілі і мотиви, щоб навчатися упродовж життя та досягати професійних успіхів.

Компетентний фахівець, як зазначає В. В. Садова (2016), бачить свою професію у сукупності соціальних зв'язків, обізнаний в тих вимогах, які висувуються сучасністю до професійних умінь, розуміє зміст і специфіку професії, орієнтується в колі професійних завдань і готовий розв'язувати їх у мінливих умовах сьогодення (Садова, 2016: 269).

Науковці у дослідженнях сформульованої вище проблеми оперують поняттями «готовність» та «здатність», які взаємодоповнюють одне одного, розширюють і поглиблюють наші уявлення про складність й багатогранність таких феноменів, як:

- компетентно–орієнтована освіта, що «спрямована на формування здатності або готовності особистості мобілізувати всі свої ресурси (системно організовані знання, уміння й навички, здібності й психічні якості), які необхідні для вирішення різноманітних проблем» (Драч, 2013: 21);
- компетентність, що є здатністю і готовністю індивіда ефективно будувати суб'єктно значущу взаємодію із соціальним оточенням та діяльність на основі отриманих знань і сформованих умінь (Пометун, Гупан & Власов, 2018: 8).

Не вдаючись у деталізацію вище згаданих понять, уточнимо їх тлумачення у контексті дослідження.

Аналіз науково–методичної літератури дає підставу стверджувати, що готовність особистості до професійної діяльності виявляється перш за все в її здатності до організації, виконання і регулювання цієї діяльності. Дане поняття є багатоаспектним, у вивченні якого виокремлено дві основних позиції. Згідно першої позиції, готовність є складним утворенням, що представлене декількома

структурними компонентами, які відображають знання, уміння, навички і професійно значущі особистісні якості, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти під час навчання за відповідною ОП. Згідно другої позиції, готовність особистості до певного виду діяльності є її цілеспрямованим вираженням, яке об'єднує її погляди, ставлення, мотиви, інтерес, інтелектуальні якості; наприклад, готовність визначено як цілісне утворення, що характеризує емоційно–когнітивну та вольову мобілізаційність суб'єкта в момент його включення в діяльність певної спрямованості (Семенова, 2006: 49).

Актуальними є міркування М. В. Рафальської (2010) про те, що професійна готовність вчителя «полягає у формуванні у нього установки на здійснення педагогічної діяльності, проектуванні адекватних моделей поведінки для вирішення педагогічних ситуацій, апріорній оцінці учителем власних можливостей для досягнення бажаного результату» (Рафальська, 2010: 35).

Готовність студентів до діяльності зумовлюється багатьма чинниками, серед яких, наявність професійних знань і вмінь, безпосереднє включення особистості в діяльність, у процес формування і розвитку компетентностей. І як результат спеціальної професійної підготовки, така готовність проявляється в різноманітних формах активності та формує інтерес до цієї діяльності, до її виконання, набуття досвіду педагогічної праці, створює передумови для подальшої професійної самореалізації. З наведених описів слідує, що більш ґрунтовне і повне дослідження професійної готовності майбутніх вчителів інформатики до педагогічної діяльності вимагає виділення таких компонентів:

- мотиваційного, який спираючись на цілі та завдання цієї діяльності, відображає потреби, мотиви, прагнення студентів до оволодіння професією, орієнтує на компетентне виконання професійних обов'язків;

- когнітивного, який пов'язаний з пізнавальною сферою особистості і відображає оволодіння предметними, методологічними, дидактичними і методичними знаннями, а також методами пізнання нового;

- операційного, що характеризується: сформованістю знань, умінь та навичок, необхідних для виконання професійних обов'язків як на репродуктивному так і на творчому рівнях; формуванням нових умінь і навичок

на основі використання знань із суміжних галузей; вмінням узагальнювати власний досвід та вивчати досвід колег;

- особистісного, який відображає сформованість професійно значущих особистісних якостей, професійну самосвідомість, мотиваційно–творчу активність і цілеспрямованість на досягнення успіху в обраній професії;

- рефлексивного, що передбачає усвідомлення та самооцінку особистістю власної підготовленості до виконання педагогічної діяльності на високому професійному рівні і корегування на цій основі описаних вище компонентів.

Професійна готовність майбутніх учителів інформатики до педагогічної діяльності є метою тривалого процесу формування фахівця в педагогічному ЗВО за відповідною ОП, який опишемо так:

- мотиваційно–орієнтаційний етап (1 курс) спрямований на формування особистісно–ціннісного ставлення студентів до професії, розвиток інтересу до здобуття нових знань; реалізація цього етапу може вдало відбуватися у процесі вивчення циклу загальної і предметної підготовки (наприклад, обов'язкові компоненти – «Інтернет–технології», «Вступ до спеціальності», «Професійні та наукові соціальні мережі»);

- когнітивно–діяльнісний етап (2–3 курси) передбачає продовження формування знань шляхом вивчення дисциплін предметної і професійної підготовки (наприклад, обов'язкові компоненти – «Дидактика», «Методика навчання інформатики», «Вікова і педагогічна психологія», «Основи наукових досліджень», вибіркові компоненти – «Філософія освіти», «Конструювання тестів та комп'ютерні технології в тестуванні»),

- практико–рефлексивний етап (4 курс) спрямований на адаптацію студентів до конкретних умов освітньої діяльності в процесі продовження вивчення дисциплін методичного спрямування і проходження різних видів практик, формування індивідуального стилю професійної діяльності, визначення рівня готовності до такої діяльності, побудову стратегії саморозвитку та успішної самореалізації.

Іншим терміном, що зустрічається у тлумаченнях компетентності є поняття «здатність», зміст якого розкривають як психологічний стан індивіда, в якому він готовий до успішного виконання певного виду діяльності (Семенова, 2006: 74). За С. У. Гончаренком (2011), здатність особистості належно виконувати певні дії зумовлена рівнем знань, здібностей, умінь, навичок, особистими якостями, при цьому значну роль відіграють її природні нахили і задатки (Гончаренко, 2011: 181). Таким чином, на першому плані у професійній підготовці майбутніх вчителів інформатики є набуття обізнаності з інформатики та методикою її навчання і формування «здатності до дії», які уможлиблюють ефективне використання сформованих компетентностей у практичній діяльності незалежно від локального чи глобального ринку праці. Беручи до уваги динамічні зміни в інформатичній освітній галузі, важливою є не лише здатність вчителя самостійно використовувати надбані знання й досвід, а і здатність пізнавати нове та усвідомлювати його значимість.

Компетентний вчитель інформатики володіє здатністю: аргументовано будувати освітній процес, спрямований на формування і розвиток в учнів компетентностей, відповідно до їх вікових особливостей; добирати зміст, методи і технології навчання на основі особистісно–діяльнісного й компетентнісного підходів; працювати з різноманітним програмним забезпеченням і різними освітніми сервісами й платформами та інтегрувати їх в освітнє середовище; використовувати сучасні форми організації навчальної діяльності учнів та стратегії проектного й змішаного навчання; здійснювати професійну самоосвіту, впроваджувати у процес навчання інновації, що стосуються програмно–педагогічних та інструментальних засобів.

Роботодавці відзначають здатність майбутніх учителів інформатики: відстежувати динамічні зміни у ШКІ та гнучко орієнтуватися в них, професійно коригувати власну діяльність та реалізовувати прийняті рішення; здійснювати науково–педагогічне дослідження, узагальнювати й оприлюднювати здобуті результати; здійснювати консультування з питань проектування та реалізації навчальних проектів з використанням ІКТ.

Готовність майбутніх вчителів інформатики до професійної діяльності є складними утворенням, внутрішнім потенціалом і визначається інтересом до інформатичної освітньої галузі, зацікавленістю обраною професією, а також є результатом здобуття кваліфікації, що проявляється у здатності успішно виконувати посадові завдання та обов'язки, гнучко адаптуватися до динамічних умов праці, розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в ЗЗСО.

На рис. 1 – рис. 3 відображено результат опитування 32-х студентів 4-го курсу факультету математики та інформатики, які здобувають кваліфікацію «вчитель інформатики» на наступні запитання:

– «Вказати складові готовності майбутнього вчителя інформатики до виконання професійних обов'язків»; варіанти відповідей: сформованість загальних компетентностей; володіння ІКТ на високому рівні; знання мов програмування; успішне навчання у закладі вищої освіти; сформованість soft skills–навичок (рис. 1);

– «Вказати Вашу готовність до виконання професійних обов'язків вчителя інформатики»; варіанти відповідей: добре підготовлений; не підготовлений; в цілому добре, але можна і краще; погано підготовлений (рис. 2);

– «У власному професійному становленні як вчителя інформатики віддаю перевагу» (варіанти відповідей: знанням з інформатики як фундаментальної науки; знанням з методики навчання інформатики; навичкам роботи з сучасними ІКТ; професійній інтуїції та творчості; готовності до самоосвіти) (рис. 3).

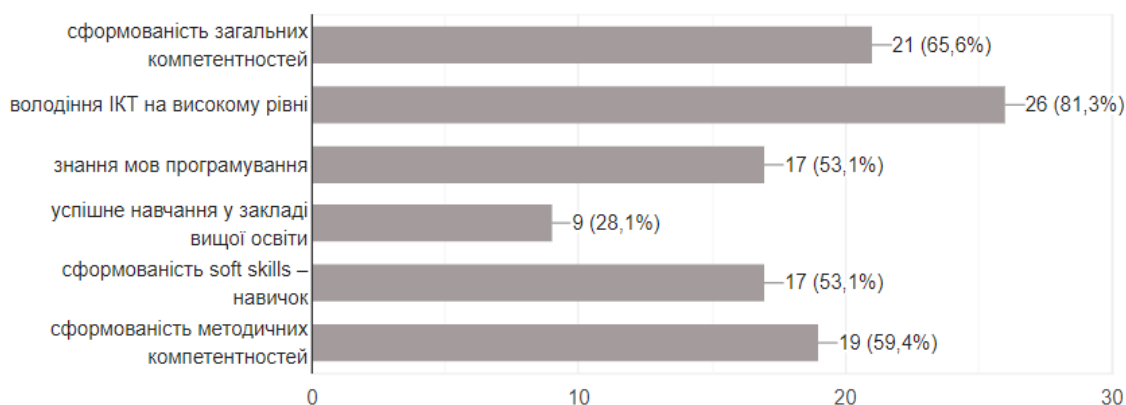

Рис. 1 Результати опитування студентів

Рис. 2. Результати опитування студентів

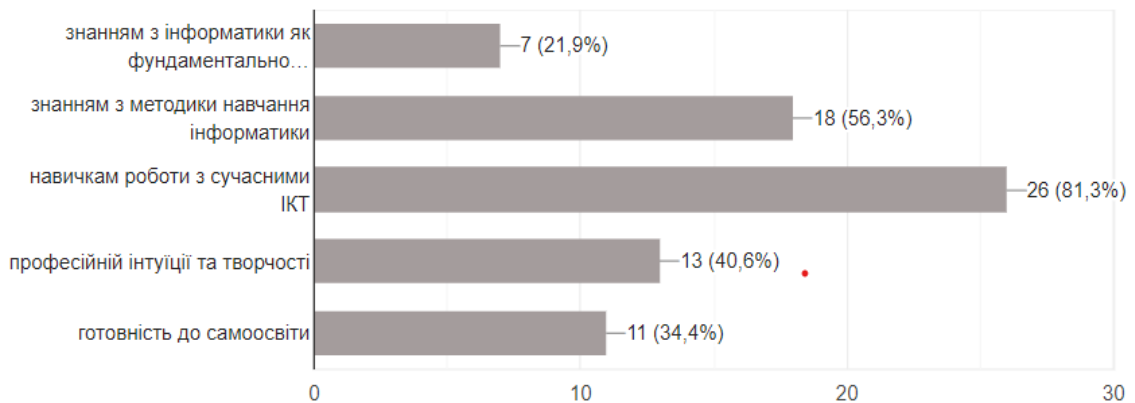

Рис. 3. Результати опитування студентів

Дискусія. Як видно з рис. 1 під час визначенні готовності майбутнього вчителя інформатики до виконання професійних обов'язків студенти віддають перевагу сформованим на високому рівні навичкам роботи з ІКТ (82%). На наше переконання такий показник зумовлений тим, що ІКТ для вчителів інформатики є не лише об'єктом вивчення у шкільному курсі інформатики, а й засобом навчання у власній професійній діяльності. Слушно зауважимо, що вчитель інформатики повинен володіти готовністю ефективно використовувати ІКТ у власній професійній діяльності, але й бути компетентним фахівцем у галузі ІКТ для інших членів педагогічного колективу, надаючи їм різноманітні методичні допомоги у даному аспекті.

Згідно першого опитування, 66% здобувачів вищої освіти у готовності до професійної діяльності відзначили сформованість загальних компетентностей. Загальні компетентності (наприклад, готовність вирішувати проблеми, здатність працювати у команді) орієнтовані на соціокультурні й особистісні

потреби студентів, спрямовані на розвиток таких якостей, як самостійність, комунікативність, креативність. Але з іншого боку, ці компетентності є підґрунтям для формування професійних компетентностей, і 60% студентів усвідомлюють значимість оволодіння методичною компетентністю у професійному становленні. У наш час роботодавці акцентують увагу на soft skills («м'які навички») і більше 50% студентів демонструють зацікавленість в оволодінні такими навичками, а це, наприклад, вміння: виконувати нестандартні професійні завдання; керувати власним часом; вільно розпоряджатися особистісними ресурсами та прийомами саморегуляції.

На рис. 2 відображено, що 12,5% студентів 4-го курсу, які здобувають кваліфікацію «вчитель інформатики» вважають, що вони добре підготовлені до виконання професійних обов'язків вчителя, а значна частина (75%) опитаних переконані, що вони «в цілому підготовлені добре, але можна і краще». Як показує досвід, до головних обов'язків учителя інформатики студенти відносять: організацію та планування освітнього процесу; навчання учнів з урахуванням особливостей їхнього розвитку та специфіки ШКІ; дотримання норм і правил техніки безпеки; використання різноманітних організаційних форм, прийомів, методів і технологій навчання; роботу з ІКТ та їх інтеграцію з освітнім середовищем; обґрунтований вибір навчальних підручників, програмного забезпечення (не залишаючи поза увагою ліцензійні умови їх використання) із декількох альтернативних, оцінювання їх змісту з позиції методики навчання інформатики.

Надалі ми прагнули ґрунтовніше визначити компоненти, яким студенти віддають перевагу під час особистісного професійного становлення на 4-му курсі здобуття вищої освіти. Значна частина опитуваних (а це 81%) акцентують увагу на сформованості навичок роботи з сучасними ІКТ. Більша половина опитуваних усвідомлюють значимість знань з методики навчання інформатики. Відзначимо, що процес здобуття знань з методики навчання інформатики у вузькому розумінні відображає професійну підготовку на етапі завершення навчання у ЗВО шляхом вивчення дисциплін методичного спрямування та проходження педагогічних практик у ЗЗСО, а при більш ширшому трактуванні

– є наскрізним і здійснюється на усіх етапах здобуття вищої освіти. Студентів, які у професійному становленні віддають перевагу професійній інтуїції та творчості виявилось 41%.

Готовність до самоосвіти у професійному становленні властива 34 % студентам. Немає жодного сумніву в тому, що потрібно у ЗВО орієнтувати майбутніх учителів інформатики на сьогодні й майбутнє, навчити їх педагогічно гнучко й виважено реагувати на зміни у професійній діяльності, прогнозувати методичні завдання, які будуть сформовані внаслідок динамічного розвитку інформатики як науки та як шкільного предмету і відповідно здійснювати особистісно–професійний саморозвиток.

Висновки. Проблема формування готовності майбутніх учителів інформатики до професійної діяльності має психолого–педагогічне спрямування і є актуальною у період динамічного розвитку освітньої галузі. Під готовністю майбутнього вчителя до професійної діяльності розуміємо інтегральну якість особистості, що відображає сформованість на певному рівні мотиваційного, когнітивного, операційного, особистісного і рефлексивного компонентів, які є взаємозалежними та взаємопов'язаними та проявляються у прагненні до професійної діяльності і в здатності до її виконання на високому професійному рівні. До концептуальних основ формування у майбутніх учителів готовності до професійної діяльності як інтегральної характеристики компетентного фахівця відносимо: інтеграцію компетентнісної парадигми з іншими науковими підходами; зміцнення зв'язку педагогічної освіти з фундаментальною і прикладною наукою; переосмислення змісту освіти на користь зростання частки міжпредметної інтеграції знань, зокрема, поєднання змісту інформатики, методики навчання інформатики та суміжних із ними навчальних дисциплін; усвідомлення готовності і як передумови виконання фахівцями професійної діяльності, і як результату цієї діяльності; розвиток мотиваційного, когнітивного, операційного, особистісного, рефлексивного компонентів на мотиваційно-орієнтаційному, когнітивно-діяльнісному, практико-рефлексивному етапах навчання у ЗВО.

Потребує подальших досліджень питання формування у майбутніх учителів інформатики готовності до методичної діяльності у процесі професійного становлення під час навчання у ЗВО.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Войтович, І. С. (2013). *Теоретико–методичні засади професійно орієнтованого навчання технічних дисциплін майбутніх учителів інформатики*. (Автореф. дис. ... д-ра пед. наук, спец.13.00.02). Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова, Київ.

Гончаренко, С. У. (2011). *Український педагогічний енциклопедичний словник*: видання друге доповнене і виправлене. Рівне: Волинські обереги.

Драч, І. І. (2013). *Управління формуванням професійної компетентності магістрів педагогіки вищої школи: теоретико–методичні засади*. Київ: Дорадо–Друк.

Пометун, О. І., Гупан, Н. М. & Власов, В. С. (2018). *Компетентнісно орієнтована методика навчання історії в основній школі: методичний посібник*. Київ: ТОВ «КОНВІ ПРІНТ».

Рафальська, М. В. (2010). *Формування інформатичних компетентностей майбутніх вчителів інформатики у процесі навчання методів обчислень* (Дис. к. пед. наук, спец. 13.00.02). Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова.

Садова, В. В. (2016). *Фундаменталізація змісту педагогічних дисциплін у підготовці майбутніх учителів початкової школи: теоретико–методологічні аспекти*. Кривий Ріг: Вид. Р. А. Козлов.

Семенова, А. В. (2006). *Словник–довідник з професійної підготовки*. Одеса: Пальміра.

REFERENCES

Voitovych, I. S. (2013). *Teoretyko–metodychni zasady profesiino oriientovanoho navchannia tekhnichnykh dystsyplin maibutnikh uchyteliv informatyky* [Theoretical and methodological principles of professionally oriented teaching of technical disciplines of future teachers of computer science] (Avtoref. dys. ... d–ra ped. nauk. spets. 13.00.02.). Natsionalnyi pedahohichniy universytet im. M. P. Drahomanova.

Honcharenko, S. U. (2011). *Ukrainskyi pedahohichniy entsyklopedychnyi slovnyk* [Ukrainian pedagogical encyclopedic dictionary]: vydannia druhe dopovnene i vpravlene. Rivne: Volynski oberehy.

Drach, I. I. (2013). *Upravlinnia formuvanniam profesiinoi kompetentnosti mahistriv pedahohiky vyshchoi shkoly: teoretyko–metodychni zasady* [Management of formation of professional competence of master's degrees of pedagogy of higher school: theoretical and methodological principles]. Kyiv: Dorado–Druk.

Pometun, O. I., Hupan, N. M. & Vlasov, V. S. (2018). *Kompetentnisno oriientovana metodyka navchannia istorii v osnovnii shkoli* [Competence-oriented methods of teaching history in primary school]: metodychnyi posibnyk. Kyiv: TOV «KONVI PRINT».

Rafalska, M. V. (2010). *Formuvannia informatychnykh kompetentnostei maibutnikh vchyteliv informatyky u protsesi navchannia metodiv obchyslen* [Forming of information kompetentnosti of future teachers of informatics in the process of studies of methods of calculations]. Dys. k. ped. nauk spets. 13.00.02 Natsionalnyi pedahohichnyi universytet im. M. P. Drahomanova.

Sadova, V. V. (2016). *Fundamentalizatsiia zmistu pedahohichnykh dystsyplin u pidhotovtsi maibutnikh uchyteliv pochatkovoii shkoly* [Fundamentalization of maintenance of pedagogical disciplines in preparation of future teachers of primary school: theoretical and methodological aspects]: teoretyko–metodolohichni aspekty. Kryvyi Rih: Vyd. R. A. Kozlov.

Semenova, A. V. (2006). *Slovnnyk–dovidnyk–profesiinoi pidhotovky* [A dictionary–reference book from professional preparation]. Odesa: Palmira.

Pavlova N.S.

FORMATION OF READINESS OF FUTURE TEACHERS OF INFORMATICS FOR PROFESSIONAL ACTIVITY

Summary

The article substantiates that the readiness of future computer science teachers for professional activities is a complex formation, internal potential and is determined by interest in the field of computer science education, and is the result of qualification, manifested in the ability to competently perform tasks and responsibilities, flexibly adapt to dynamic working conditions, to solve complex specialized problems and practical problems in general secondary education institutions. In the descriptions of ability we mean «ability to act», as the ability to effectively use the formed competencies in the design and reproduction of professional actions of teachers and educational and cognitive activities of students at both reproductive and creative levels.

Emphasis is placed on combining competency-oriented education with activity, personal and other scientific approaches, focusing the training of future computer science teachers on the learning outcomes of the relevant educational program. Other conditions for the formation of professional readiness are: the fundamentalization of education and its combination with practical training; rethinking the content of education in favor of interdisciplinary integration of knowledge; awareness of readiness both as a prerequisite for professional activity and as a result of this activity. The content of motivational, cognitive, operational, personal, reflexive components of students' readiness for pedagogical activity at the motivational–orientational, cognitive–activity, practical–reflexive stages is clarified. An analysis of the results of a survey of students to determine their own level of readiness for professional activity, which indicates the feasibility of focusing on this phenomenon in higher education and especially when studying the disciplines of the professional cycle.

Keywords: *competent teacher; future computer science teacher; readiness for professional activity.*